

Sammanträdesdatum 2025-09-25

§ 52 Bildande av tre nya kommunala naturreservat i Gävle kommun

Diarienummer: 25KS367

Expedieras till:

Till Övergripande planering, Styrning och stöd samt Tekniska, Sektor Livsmiljö Gävle.

Beslut

Samhällsbyggnadsutskottet beslutar att föreslå Kommunstyrelsen att föreslå Kommunfullmäktige

att Kommunfullmäktige beslutar att uppdra till Samhällsbyggnadsnämnden att genomföra bildandet av tre nya kommunala naturreservat inom Gävle kommun.

Ärendebeskrivning

I Gävle kommuns Miljöstrategiska program finns målet "*Stärkt biologisk mångfald och fler värdefulla rekreationsområden*" med bl.a. indikatorerna "1.) *Total andel skyddad natur i % ska öka*" och "4.) *Antal och areal kommunalt bildade naturreservat enligt Strategi för bildande av naturreservat i Gävle kommun*".

Syftet med inrättande av ytterligare naturreservat är att skydda mark som är av stort värde för rekreation, grönstruktur och ekologi.

I kommunplan med årsbudget för 2023, Dnr 22KS39, står följande skrivelse "*Uppdrag 5: Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att förbereda och planlägga för 3 nya naturreservat*".

I uppdraget anges; *Plan för genomförande: Vid årsskiftet 2022/23 levereras del 1 av Strategi för skydd av naturmark. Den förväntas vägleda hur kommunen kan arbeta med olika typer av skydd för att bevara naturvärden och säkerställa tätortsnära rekreation. Efter denna leverans föreslås att*

Sammanträdesdatum 2025-09-25

vidare utreda förslag till lämpliga platser för att inrätta naturreservat baserat på värden, nytta, kostnader och övriga konsekvenser. I denna utredning ska även en analys göras av redan inrättade naturreservat och deras standard och driftskonsekvenser. Förslag på lämpliga naturreservat med dess sammantagna nytta och effekter presenteras för samhällsbyggnadsnämnden kvartal 4 2023.

Ett arbete påbörjades 2023, men pausades under 2023 pga. resursbrist.

Arbetet återupptogs i februari 2025 och har lett till tre nya förslag till lämplig mark att bilda naturreservat på.

Naturreservaten ligger inom Gävle kommun och utgörs av dessa förslag;

- Sanatorieskogen
- Almkärret
- Bönan

Totalt är det cirka 100 hektar som tas i anspråk för bildandet av de tre naturreservaten. De tre områdena har valts ut för att de kan genomföras snabbt till låg kostnad, och kostnaden är direkt kopplad till storlek. Därav blir storleken på naturreservaten inte så stor.

Ett delresultat förväntas kunna levereras under t2 2026 och samtliga reservaten ska vara bildande under år 2027.

Finansiering:

I inledningen av arbetet fanns, utöver förslag på kommunal mark, även flera förslag på områden med privat mark med skyddsvärd natur. En budget om 25 miljoner lyftes därför för inköp av naturmark.

Arbetet har nu lett fram till ett förslag på tre områden för bildande av naturreservat - Norrlandet (har avgränsats till det mindre området Bönan) och Almkärret, som omfattar kommunal mark, samt Sanatorieskogen som omfattar både kommunal och privatägd mark. Markförvärvskostnaden beräknas bli mindre än vid tidigare budgetering, då merparten av marken i förslaget redan är kommunägd. Utöver kostnaden för markförvärv uppstår

Sammanträdesdatum 2025-09-25

även kostnader för bildandet av naturreservaten samt investeringar för rekreation, så som rastplatser för besökare.

Budgeten för bildande av naturreservat är redan beslutad i investeringsram för KS och SBN, diarienummer: 25KS23.

Total budget uppgår till 6 000 000 kr, sedan tillkommer kostnader för markköp och drift.

För Sanatorieskogen behövs en ny detaljplan upprättas, till en kostnad om 0,4 miljoner kronor 2026. Efter att naturreservaten har bildats beräknas Samhällsbyggnadsnämndens driftkostnader öka med 0,1 miljoner kronor årligen.

Investeringskostnaden är fördelad på tre år, 2025-2027 och är fördelade enligt;

- År 2025: 1 miljon kronor,
- År 2026: 2,5 miljoner kronor,
- År 2027: 2,5 miljoner kronor.

Den totala driftkostnaden per år är en schablon baserat på genomsnittligt driftpris per kvadratmeter befintligt naturreservat. Den årliga riktiga driftkostnaden tas fram i projektet och förväntas kunna avvika med upp till 50 %. Små områden förväntas vara undervärderade och stora områden övervärderade. Det går därför i nuläget inte att särredovisa driftkostnaden för respektive naturreservat och inte heller investeringskostnaden.

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse - Bildande av tre nya kommunala naturreservat i Gävle kommun, dnr 25KS367-2